

PMU

VINTERN 2025

En tidning från bistånds-
organisationen PMU

Ingen ska födäas in i hunger

Därför stöttar PMU insatser som bekämpar hunger genom alltifrån utbildning, hållbart jordbruk, stärkta rättigheter, till akuta humanitära insatser.

60 år
1965 - 2025
PMU

Ett barns ord som stannade kvar

Barnfattigdom och barn som hungrar. Jag tror att många med mig känner hur det skär i hjärtat när man möter verkligheten bakom de orden. Det är obekvämt, smärtsamt – men vi får inte titta bort.

I det här numret fördjupar vi oss i temat Barn i hunger. Genom berättelser från PMU:s partnerländer söker vi svar på varför världens barn fortfarande hungrar – och hur vi kan arbeta för att förändra det.

”Jag vill bara inte att vi ska vara hungriga längre.”

Orden kom från tioåriga Chona, som jag mötte i Filippinerna. De ekar fortfarande i mig. Det som slog mig mest var hennes mod och tydlighet. Vårt möte började glatt – vi skrattade, pratade, lärde känna varandra. Men ju mer vi pratade, desto tydligare blev hennes verklighet. Chona och hennes familj lever med hunger. Ibland finns mat, ibland inte. Hon hjälper till med odlingen, men skörden räcker inte alltid. Och det oror henne.

Instinktivt ville jag ge henne mat, se till att hon blev mätt. Lyckligtvis hade vi med oss mat till byn, och jag visste att Chona åtminstone inte skulle somna hungrig den natten. Men min andra tanke gick djupare. Som mamma kunde jag känna med Chonas mamma – den maktlöshet och sorg som följer när man inte kan ge sina barn det mest grundläggande.

Jag är tacksam för PMU:s partner som ser helheten. För att

hjälpa Chona måste vi hjälpa hennes familj – och hela byn. Det är där förändringen börjar. När föräldrar får möjlighet att vara just föräldrar, att ge sina barn trygghet och näring, då kan framtiden ta form.

Fattigdomen i Chonas by är fortfarande utbredd. Men något har börjat röra sig. Viktiga steg i rätt riktning. Och det ger hopp.

Nu går vi in i juletid – en tid då många av oss samlas kring dukade bord och tända ljus. Men det är också en tid då vi behöver orka se med båda ögonen på behoven omkring oss. Jag hoppas att läsningen i den här tidningen ska få dig att stanna upp, känna, förstå, be en bön – och vilja vara skillnaden för någon. För varje barn som slipper somna hungrig, för varje familj som får kraft att skapa en bättre morgondag – det är en del av julens verkliga budskap.

Linnéa Jimenez, redaktör
redaktion@pmu.se

6

14

13

8

6 Isolerade bergsbyar, hunger och diskriminering – men också motståndskraft och hopp. Läs om hur manganerna kämpar för en bättre framtid.

8 När biståndet minskar hotas livsviktig vård för undernärda barn i Sydsudan. Lokala hjältar kämpar vidare för att nå de mest utsatta. ”Jag har sett barnen före och efter – de var magra, nu är de friska”, berättar PMU:s partner.

13 När ljudet dämpas och tempot sänks händer något viktigt. PMU Second Hand i Umeå har skapat ett koncept där människor som annars undviker butiker får möjlighet att handla i trygghet.

14 När Elsa reste till Kenya visste hon knappt vad som väntade – men hon ville göra något som verkligen behövdes. Med sin kunskap i programmering bidrog hon till ett system som räddar liv. I dag är hon en förebild för andra ingenjörstudenter.

18 Miheret och Yohannes arbetar för fred i ett land där trauman går djupt. Här blir interreligiösa samarbeten och traditionella ritualer en nyckel för läkande och försoning.

BILDEN / PMU SECOND HAND

FOTO: LINDA KRANSHOLM/PMU SECOND HAND FALUN

Secondhand-personal och volontärer gör skillnad för världen!

Pingströrelsens egna secondhand-kedja PMU Second Hand innefattar totalt 56 butiker - från Haparanda i norr till Trelleborg i söder. Dessa drivs i nära samarbete med lokala församlingar. Tillsammans utgör butikerna ett starkt nätverk där omkring 2 000 volontärer spelar en avgörande roll för verksamheten. Lika viktiga är alla de fantastiska personer som väljer att arbetsträna i någon av våra butiker.

Karina är en av dem. I sex månader har hon varit en del av

PMU Second Hand i Falun, där hon hjälper till på modeavdelningen – med allt från klädvård till att skapa en trivsamt butiksmiljö. Favoritplaggen att galga är de små bebiskläderna. Hon trivs med arbetsuppgifterna, men det är också stämningen och gemenskapen som gör att hon mår bra på jobbet.

– Här har jag hittat en fin gemenskap, säger Karina, som varmt rekommenderar andra att engagera sig i PMU.

BARNNS HUNGER – VUXNANS ANSVAR

Alla barn har rätt till mat, trygghet och omsorg enligt FN:s barnkonvention. Ändå föds 35 barn varje minut in till ett liv i hunger*. Det är ett tecken på att samhället och världen misslyckats med att skydda de mest sårbara. PMU:s partner arbetar för att förändra detta, genom att bekämpa grundorsakerna och stoppa hungern där den börjar.

TEXT: LINNÉA JIMENEZ

VARFÖR BARNENS TALLRIKAR STÅR TOMMA

Barns hunger är ett globalt problem med många bakomliggande orsaker. Här är några exempel på varför barn lever i hunger.

FATTIGDOM

Familjer som lever i fattigdom har ofta inte råd med tillräcklig eller näringsrik mat. Fattigdom påverkar också tillgången till rent vatten, utbildning och sjukvård – allt som är avgörande för barns hälsa och utveckling.

Sida 8-9

GLOBAL OJÄMLIKHET

Trots att världen producerar tillräckligt med mat för alla, är den ojämnt fördelad. Överflöd i vissa delar av världen står i skarp kontrast till brist i andra.

*Källa: Rädda Barnens siffra på att minst 18,2 miljoner barn föddes in i hunger under 2024 baseras på en analys av data från FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO). Analysen visar att detta motsvarar 35 barn varje minut, och att antalet ökat med cirka 800 000 jämfört med året innan.

FÖRTRYCK, DISKRIMINERING OCH BRISTANDE INFRASTRUKTUR

Utan fungerande vägar, transporter och marknader är det svårt att distribuera mat. Korruption och svaga institutioner kan också hindra att hjälp når fram. Dessutom bidrar diskriminering och förtryck av minoritetsgrupper till att vissa samhällen systematiskt får sämre tillgång till resurser, vilket förvärrar hunger och undernäring bland barn.

Sida 6-7

BRIST PÅ HÄLSOVÅRD OCH MÖDRAVÅRD

Otillräcklig tillgång till sjukvård, särskilt mödravård, påverkar barns hälsa redan innan de föds. Hög mödradödlighet är ofta ett tecken på svaga vårdssystem. Om mamman är sjuk kan födelsevikten hos barnet vara låg och skapa problem i barns utveckling och orsaka näringsbrist. När mödrar dessutom dör i samband med graviditet eller förlossning, försvinner ofta barnets primära ombesörjare och skydd – vilket ökar risken för undernäring och hunger.

Sida 11

KONFLIKTER OCH KRIG

Väpnade konflikter tvingar familjer att fly, förstör jordbruk och försvårar tillgången till mat. Barn drabbas särskilt hårt när samhälls-strukturer kollapsar.

Sida 10

BRIST PÅ UTBILDNING OCH JÄMSTÄLLDHET

När föräldrar saknar utbildning, särskilt mödrar, minskar möjligheten att förstå barns näringsbehov eller få tillgång till hjälp. Jämställdhet spelar en viktig roll i barns hälsa och tillgång till resurser.

KLIMAT-FÖRÄNDRINGAR OCH NATURKATASTROFER

Extrema väderförhållanden som torka och översvämningar påverkar jordbruket och leder till matbrist, särskilt i redan utsatta områden.

Sida 8

FOTO: LINNEA JIMENEZ/PMU

I Liguma har byinvånarna fått fröer, plantor och fått lära sig nya jordbruksmetoder. Män och kvinnor arbetar sida vid sida i jordbruket. Det gemensamma arbetet har fått frukt och grönsaker att växa bra och nu kan de sälja en del av överskottet på marknaden.

Med ett frö och en planta går det att förändra framtiden

”Min dröm för min by är att alla ska vara lyckliga och att ingen ska svälta”, säger 10-åriga Yumi.

”Jag vill studera för att hjälpa min familj. Jag vill bara inte att vi ska vara hungriga längre”, säger 11-åriga Chona.

Två flickor från olika ursprungsfolk på ön Mindoro – med samma mål: att ta sig bort från hunger och fattigdom.

Yumi

Chona

Maaynan

Chona går i skolan långt nedanför berget, men hjälper på fritiden sina föräldrar med att samla mat och rensa ogräs på familjens odling. Där växer kassava, sötpotatis och ris. Men ofta räcker inte maten till, och Chona måste gå till skolan utan lunch.

– Jag är orolig för att få ont i magen när jag inte har någon mat med mig, säger hon.

NÄR PMU: S PARTNERORGANISATION PMUI började arbeta bland mangyanerna för över 25 år sedan var situationen kritisk. Många var inte ens registrerade som medborgare och stod helt utanför samhällets trygghetssystem. Diskrimineringen var utbredd och fattigdomen djup. I dag har mycket förändrats. Mangyanerna är i hög grad medborgare, och många

”Nu blir jag inte lika lätt utnyttjad och lurad när vi säljer våra grönsaker.”

MAAYNAN

barn får gå i skolan. Men decennier av utanförskap har satt djupa spår i mangyanernas vardag. De flesta mangyaner äger ingen mark nedanför bergsområdena, vilket gör det svårt att ta sig ur fattigdom och hunger.

För Chonas föräldrar, liksom för andra mangyaner uppe i bergen, är det en stor utmaning att kunna sälja de grönsaker som de odlar. De måste bära grönsaker och frukt på ryggen genom svår terräng, och när de väl når fram är en del av grödorna förstörda. Priserna blir låga, och försörjningen osäker.

– En lösning vore att de fick bra vägar från gård till marknad. Vi försöker lobba för det, berättar Lenita Gaffud.

Hon är socialarbetare på PMUI och en av dem som arbetar för utveckla mangyanernas samhällen.

10-ÅRIGA YUMI DRÖMMER om att alla i hennes by ska få vara lyckliga och slippa hungra. Hon bor i Liguma som är en by strax nedanför bergssluttningen i Bongabong i östra Mindoro. Där bor två mangyanfolk som för flera år sedan flyttade ned från bergsområdena med förhoppning om ett bättre liv. De mötte starkt motstånd från landägare och majoritetsbefolkningen men har med stöd från PMUI, lärt sig att stå upp för sina rättigheter. Nu har de fått tillstånd att odla marken och deltar i ett jordbruksprojekt där de lär sig hållbar odling. Plötsligt finns det ett alternativ för Yumi när maten hemma har tagit slut.

– Då går jag till jordbruket och plockar en banan från trädplantagen, säger hon.

Jordbrukaren Maaynan är stolt över den förändring som skett. När hon var barn hade de bara sötpotatis att äta och under torra perioder fanns ingenting. I dag har hon, tillsammans med andra jordbrukare, fått fröer och lärt sig att odla en mängd olika grönsaker och frukter.

NU KAN DE ÄVEN SÄLJA en del överskott på marknaden. Vägen dit är till fots över en flod – på en ranglig bro av bambu. Det är fortfarande utmanande, men möjligheterna är betydligt bättre än när de levde uppe i bergen. Maaynan berättar glatt att hon även nu i vuxen ålder äntligen har fått lära sig att läsa och skriva.

– Nu blir jag inte lika lätt utnyttjad och lurad när vi säljer våra grönsaker, säger hon.

Med en utbildning, ett frö och en planta i taget går det att förändra framtiden. Efter generationer som vuxit upp i diskriminering och utsatthet finns det nu möjlighet att ge nytt hopp till mangyanernas barn. Chona och Yumi siktar båda på att bli lärare.

– Jag vill bli en lärare för jag vill också hjälpa de fattiga, säger Yumi.

Hallå där!

Åsa Fredriksson, från Tenhult pingstförsamling, tidigare missionär i Filippinerna

Åsa Fredriksson

Hur började ert engagemang med PMUI och mangyanerna i Filippinerna?

– Jag och min man Janne var missionärer på Filippinerna år 1994-97 tillsammans med sjuksköterskan Juvy Gumal-in. Vi startade tillsammans upp hälsovårdsarbetet där. Vid ett besök på ön Mindoro mötte vi mangyanerna (ett samlingsnamn för ursprungsbefolkningarna på ön) och det föddes en längtan att kunna hjälpa dem. År 1999 startade vi det första projektet för byutveckling tillsammans med PMUI och Tenhults pingstförsamling. Sedan har Lekeryd Pingst och Tenhult Allians varit med och stöttat arbetet.

Ni har ju nyligen varit på besök – hur kändes det att vara där? Vad tar ni med er från upplevelsen?

– Det är alltid lika fantastiskt att få möjlighet att komma tillbaka till Filippinerna. När vi möter våra vänner och samlingspartners och ser deras hängivenhet och kärlek till mangyanerna blir vi väldigt starkt berörda. Det vi särskilt tar med oss är de personliga berättelserna i mangyanbyarna. Att få höra vad arbetet har betytt för enskilda individer och för byarna.

Vilka förändringar ser ni i människors liv? Och vad hoppas ni på framåt?

– Mangyanerna har blivit registrerade som filippinska medborgare. De har fått möjligheten att lära sig läsa och skriva och flera har fått utbildning till vidare på universitetsnivå genom olika stipendier. Detta har förändrat både individen, familjen och även påverkat byinvånarna. Vi ser också att påverkansarbetet mot myndigheterna och företag har gett resultat. Mangyanernas röster har blivit hörda och flera av deras olika behov har blivit tillgodosedda. Vägar har byggts och solpaneler har distribuerats. Tillgång till vatten och toaletter har möjliggjorts. På vissa platser har staten byggt skolor. Vi tror och hoppas att påverkansarbetet kan fortsätta, så att fler mangyaner kan få möjlighet till en bra framtid och i sin tur hjälpa andra.

”Vi tror och hoppas att arbetet kan fortsätta med påverkansarbete.”

LYDIA KORSGREN

FOTO: PMU

Tyfosäsongen i Filippinerna sträcker sig huvudsakligen från juni till september, med en topp i augusti/september. Tyfoner påverkar skörden kraftigt vilket ger allvarliga ekonomiska konsekvenser för de mest sårbara grupperna i samhället.

Extrema väder slår ut jordbruk

Allt allvarligare perioder av extremväder, pådrivet av klimatförändringarna, är en vanlig orsak till hunger i PMU:s samarbetsländer. På vissa platser torkar grödorna bort, och på andra förstörs de av regn i samband med tyfoner och översvämningar.

I Zimbabwe har regeringen de senaste åren utlyst nationellt katastrofläge efter långvarig torka följt av kraftiga skyfall. När marken är för torr kan den inte ta upp stora mängder vatten, vilket gör att regnet snarare förstör än hjälper.

– Kraftigt regn på uttorkad jord kan slå sönder odlingar eller skölja bort nyplanterade frön, säger Johannes Widlund, klimat- och miljörådgivare på PMU.

FÖR ATT MÖTA torkan arbetar PMU:s partner med att effektivisera jordbruket. Genom att odla på mindre ytor med högre standard

minskar behovet av vatten och underhåll, samtidigt som skörden förbättras. Jordbrukare lär sig också kompostering och täckodling för att bevara fukt i jorden, samt att välja grödor som ger kolhydrater, proteiner och fetter – allt för att täcka familjens matbehov.

I FILIPPINERNA ökar tyfonerna i både styrka och antal. De förstör hem och jordbruk som minoritetsfolken manganerna är beroende av. PMU:s partner samarbetar med lokala myndigheter och universitet för att utbilda manganerna och förse dem med utsäde till rotfrukter och trädplantor som bättre klarar extremväder. Efter en tyfon kan delar av jordbruket fortsätta växa, samtidigt som grödor från skadade växter tas tillvara direkt.

– Manganerna blir mer motståndskraftiga om de kan odla snabbväxande grödor som går att sälja kort efter en tyfon, till exempel olika vildkålsarter, säger agronomen Reynaldo Manalo från Mindoro State University.

– Vi rekommenderar också att plantera barriärgrödor, som höga träd runt odlingarna. De hjälper till att bryta de starka vindarna och skydda grödorna bättre.

Hunger bland världens fattigaste barn

En svag och ostabil stat, extrem fattigdom, decennier av väpnade konflikter och bristande infrastruktur med människor som bor på svåråtkomliga och avlägsna platser. Det är några av de faktorer som gör att barn i Sydsudan lever med hunger och även lider av svält. Mitt i detta arbetar PMU:s partner för att förändra utsatthet till nya möjligheter och hopp.

PMU I SAMARBETE MED VÄRLDENS BARN, PINGST JÖNKÖPING, SMYRNA GBG.

I Sydsudans avlägsna byar lider många barn av akut undernäring – ofta utan att deras familjer vet var de kan få hjälp. Särskilt sårbara är små barn och ammande eller gravida kvinnor. Här arbetar PMU:s partner Across för att få ut livsviktig kunskap och hjälpa familjer och barn att komma i kontakt med vård när hungern pågått

så länge att barnen blivit sjuka.

– Barn och gravida kvinnor i de glesbefolkade områdena lider verkligen. De vet inte att det finns behandling att få på hälsocentralerna. Men vi, tillsammans med PMU, hjälper dem att komma dit där vården finns, berättar Levi Mogayona, programchef på Across.

Programmet bygger på ett nätverk av frivilliga som arbetar direkt i lokalsamhällena. De genomför näringsutbildningar, identifierar fall av svår och måttlig akut undernäring, och ser till att drabbade barn och kvinnor får tillgång till behandling.

Men insatserna stannar inte vid akut hjälp – det finns också ett starkt fokus på förebyggande arbete.

– En del av undernäringen beror helt enkelt på att familjerna inte vet vilken mat de ska ge sina barn. Därför lär vi ut hur man odlar och tillagar näringsrik mat, så att barnen och mödrarna håller sig friska, förklarar Levi.

UNDER ETT BESÖK TIDIGARE i år mötte Levi och hans kollegor från Across flera kvinnor och barn som tack vare projektet nu mådde bra.

– Jag pratade med en mamma som sa att det är tack vare näringsutbildningen som hennes barn är friska. Hon visste nu vilken mat som är bra, och det har gjort stor skillnad.

Mätning av överarmens omfång med särskilt måttband kan visa undernäring hos barn – rött betyder akut.

FOTO: MALIN CANSÄTT/PMU

Fattigdom, boskapssjukdomar, konflikter och klimatpåverkan. Det är några anledningar till varför många barn och familjer i Kapoeta East i Sydsudan lever i utsatthet.

– Det gjorde mig både stolt och glad. Vi ser hur ett litet stöd har haft stor betydelse för människor som tidigare känt sig bortglömda.

Förändringen är tydlig – inte bara i berättelserna, utan också i barnens kroppar.

– Jag har sett barnen före och efter insatserna. Före var de magra och svaga, men efteråt såg de friska ut. Deras vikt och utseende hade förändrats, säger Levi och tillägger att han har bilder som visar skillnaden.

MÖTET MED DESSA familjer väcker också personliga känslor.

– När jag ser barnen tänker jag på mina egna. Jag känner att varje barn, varje familj har rätt att få stöd. De är skapade till

Guds avbild – varför ska det finnas ojämlikhet och lidande? Något har gått fel, och det är upp till oss att rätta till det, säger han.

Men framtiden är osäker. Internationella nedskärningar på bistånd till Sydsudan hotar att stoppa de hälsocentraler som tar emot de undernärda barn som Across identifierar.

– Många av våra partnerorganisationer som driver hälsocentralerna tvingas nu dra sig tillbaka. Det förlamar våra möjligheter att hjälpa undernärda barn. Vi behöver överföra ansvaret till staten, men regeringen har varken budget eller resurser för att ta över.

Behovet av förebyggande insatser är därför större än någonsin. Att utbilda familjer och stärka lokal matproduktion kan vara avgörande för att undvika att fler barn blir undernärda.

Krig föder inte bara våld – det föder hunger

I krigets spår slås samhällsstrukturer sönder, jordbruk förstörs och humanitär hjälp blockeras. För barn innebär det en brutal verklighet där mat blir en bristvara och undernäring en livshotande vardag.

PMU
I SAMARBETE
MED UMEÅ
OCH BOTKYRKA
PINGST

För barnen i Gaza är situationen kritisk. Många barn har dött till följd av det direkta våldet, men många har också dött på grund av svält när inte tillräckligt med humanitär hjälp och mat tillåts komma in i området. Svälten och krigets trauman drabbar alla – men barnen, med sin sårbarhet, drabbas hårdast.

Många unga har också tappat modet.

– Vi andas men lever inte längre. Vi är som levande döda. Det är så mycket mer än bara svälten. Det är bara genom Guds beskydd vi klarar oss, sa Suhel, en ung kristen palestiner till PMU:s partner när han från en sjukhusbädd skulle beskriva situationen i Gaza.

Han skadades svårt i ett bombattentat mot en kyrka i Gaza City men kunde, tack vare kyrkans och internationella påtryckningar, föras till ett israeliskt sjukhus vilket räddade Suhels liv.

I SKRIVANDE STUND har de stridande parterna i Gaza skrivit under en första del av ett fredsavtal. Där finns bland annat löfte om att öppna upp för humanitär hjälp till civila. PMU:s partner vittnar om ett försiktigt hopp även om framtiden och freden är skör. Samtidigt är behoven enorma – vård, mat, mjölkersättning till bebisar, återuppbyggnad och traumabehandling kommer att krävas under lång tid framöver.

Konflikten har länge bidragit till utsatthet. Även på Västbanken har många tvingats fly från sina hem på grund av ökade militära attacker. Jordbruk och försörjning har gått förlorade. I Bethlehem och omkringliggande områden har turismen – som normalt står för 70 % av inkomsterna – kollapsat. Arbetslösheten är skyhögt och hungern ökar, särskilt bland barnfamiljer. En del skolor och sjukvårdskliniker har stängts eller förstörts, vilket ytterligare försvårar barns tillgång till utbildning och näringsstöd.

PMU:S PARTNERORGANISATIONER, Palestinian Bible Society (PBS) och Bethlehem Bible College, arbetar i Gaza och på Västbanken för att stötta utsatta familjer och barn.

– Vårt fokus är barn och unga. Över 53 procent av befolkningen är under 16 år, säger Nashat Filmon, ledare för PBS. – Många av dem har upplevt traumatiska händelser – at-

tacker, förlust av hem och splittrade familjer. Barn ser sina nära bli arresterade eller skadade. Vi vill ge dem hopp och en chans till förändring.

Hjälpen som PMU förmedlar via sina partner omfattar alltifrån matpaket, färdiglagade måltider, mjölkersättning, matkuponger, mediciner och andra förnödenheter. Det handlar också om projekt för att främja sysselsättning bland unga vuxna och att upprätthålla undervisning för barn. De kristna organisationerna har i decennier arbetat med fredsskapande initiativ för att skapa hopp och engagemang – trots att de själva tillhör en utsatt minoritet som står mellan två parter i konflikt.

– Trots svårigheter fortsätter kristna församlingar att vara ett vittnesbörd om motståndskraft och hopp. Vi vill bygga broar mellan människor. I den pågående vapenvilan skymtar vi ett ljus i slutet av tunneln. Vägen framåt är fortfarande ostabil, men vi tror att godhet kan segra och att förändring är möjlig, säger Nashat Filmon.

Möjligheterna att köpa mat i Gaza har kraftigt begränsats. Ändå har kristna i regionen gjort allt de kunnat för att förse barn och familjer med tillagade måltider.

FOTO: PALESTINIAN BIBLE SOCIETY

FOTO: SANDRA LAGESTRÅ

Mormor Noonkisu tar glatt emot sitt nya barnbarn Noa. Dottern, 16-åriga Evaline, har redan hunnit få två barn. När det var dags att föda fick hon skjuts till vårdkliniken av en mc-ambulans. Tacksam för hjälpen konstaterar de att allt gick bra. Alternativet hade varit en riskfylld vandring till fots.

Rädda en mamma – mätta ett barn

Nästan hälften av alla barn som dör före fem års ålder gör det på grund av undernäring¹. I låginkomstländer är spädbarn som förlorar sin mamma vid förlossningen särskilt utsatta. PMU:s arbete för att minska mödradödligheten handlar därför också om att ge fler barn en chans till ett liv utan hunger och sjukdom.

PMU
I SAMARBETE
MED EEZER
SVERIGE

När en mamma dör påverkas hela familjen. I många samhällen är mödrar både vårdgivare och försörjare, och deras frånvaro får särskilt allvarliga konsekvenser i miljöer där sociala skyddsnet saknas. I en massajby i södra Kenya berättar kvinnorna att de flesta föder mellan sju till tolv barn. Tillgången till mödravård är begränsad, och omkring 60 procent av födslarna sker i hemmet – ofta utan medicinsk hjälp. Den officiella mödradödligheten i Kenya ligger på 355 per 100 000 levande födslar, jämfört med 4 i Sverige. Men mörkertalet är stort.

– Många kvinnor som dör i hemmet registreras aldrig. De hinner begravas innan dödsorsaken fast-

”Många kvinnor som dör i hemmet registreras aldrig. De hinner begravas innan dödsorsaken fastställs.”

Sadera Alfred

ställs, säger läkaren Sadera Alfred, klinikchef i Kajiado-regionen.

Han leder arbetet med mc-ambulanser som PMU, i samarbete med Eezer, har introducerat i södra Kenya. Ambulanserna gör det möjligt för gravida kvinnor att få tillgång till vård före, under och efter förlossningen. Hittills har över 2 000 kvinnor fått hjälp – och många vittnar om hur livshotande komplikationer kunnat av-
vörjas tack vare snabb vård.

En tidigare studie² från västra Kenya visar att 93 procent av spädbarn överlever sitt första år om mamman lever. Om mamman dör av andra orsaker sjunker överlevnaden till 65 procent – och till bara 37 procent om dödsfallet är förlossningsrelaterat.

NÄR EN MAMMA DÖR bland massajerna tar ofta andra kvinnor i familjen hand om barnet. Men fler minnar att mätta innebär stora ekonomiska utmaningar.

– Familjer har nyligen lärt sig att nyfödda bara ska få bröstmjölk. Men om mamman dör har man inte råd med ersättning, och barnet får komjölk i stället. Vi ser att det ofta leder till låg vikt, risk för undernäring och andra relaterade sjukdomar, förklarar Sadera.

Ibland får familjer bröstmjölk ersättning från regeringen – men hungern kan vara så stor att äldre syskon dricker upp den.

Mödradödlighet påverkar inte bara barnens hälsa, utan hela hushållet och framtida generationer. Därför är insatser för att rädda mammors liv också en investering i barns överlevnad och familjers framtid.

Källa: ¹ WFP och WHO. ² CDC Stacks. Reprod Health. 2015; 12(Suppl 1):S2.

Vem lyssnar på barnen?

Många barn och unga, i Sverige och globalt, känner att deras röster inte tas på allvar. Jag minns den känslan från min egen barndom – trots kärlek och stöd hemifrån präglades samtalen med värner av pessimism. Nyheter om krig, fattigdom och politisk oro skapade en tung känsla av hopplöshet.

Genom min uppväxt som missionärsbarn och senare resor har jag mött barn från olika bakgrunder – barn med enorm potential att skapa förändring. De är kreativa, handlingskraftiga och nyfikna. Men frågan är: vem lyssnar på dem?

I Rädda barnens ungdomsförbund lyfter vi barns röster. Vi vill att deras erfarenheter och åsikter ska påverka beslutsfattandet. Vi ser barn som experter på sina egna liv.

Det blev särskilt tydligt när jag mötte 16-åriga Grace i Kenya. Hon hade en tydlig plan – frisörutbildningen skulle bli vägen ut ur fattigdomen hon växt upp i. Hennes målmedvetenhet och drivkraft var oerhört inspirerande. Jag påmindes att barns perspektiv måste tas på allvar.

En viktig fråga är hur vuxna kan främja meningsfulla samarbeten mellan generationer. Lyssnar vi verkligen på barn i frågor som direkt påverkar deras liv?

Barnfattigdom är när barn lever i familjer där inkomsten inte räcker till för att möta basala behov som mat, kläder och utbildning. I Sverige lever 1 av 8 barn i fattigdom, och globalt lever över 1 av 4 barn i den situationen. För att skapa verklig förändring kan vi inte bara ge tillfällig hjälp, utan vi måste inkludera barnens perspektiv när vi angriper de underliggande orsakerna – såsom ojämlikhet, bristande utbildning och otrygga ekonomiska system.

Barn vill engagera sig men det saknas plattformar där deras röster får höras. För att förändra detta behövs konkreta insatser: samråd med barn i frågor som rör dem, inkluderande beslutsprocesser och utbildning för vuxna i aktivt lyssnade.

Barn utgör en tredjedel av världens befolkning. När vi inkluderar barnen i förändringsarbetet ser vi barn som nutiden, inte bara framtiden. "Tillsammans i kampen mot fattigdom" är PMU:s välkända fras. I den kampen är det viktigt att vi har med oss barnen. Vad kan du göra?

Vi måste lyssna och inkludera.
Vi måste agera tillsammans.

Lydia Korsgren, PMU-praktikant
och ordförande på Rädda barnens
ungdomsförbund

¹Rädda Barnen / ²UNDP

Tre ledare i panelsamtal om krisens utmaningar och möjligheter.

Att leda i kris – hur leder man när allt gungar

Under rubriken *Att leda i kris* samlades tre ledare i Frihamnskyrkan i Göteborg när PMU firade jubileumshelg där i oktober. En del av programmet var ett panelsamtal om erfarenhet av att leda mitt i stormen: Leiv Synnes, VD för fastighetsbolaget SBB, Tomas Brunegård, tidigare koncernchef för Stampen och engagerad i bland annat MAF och Jacques Mwepu, chef på Kumlaanstalten, intervjuades av PMU:s Eva Nordenstam von Delwig.

Samtalet bjöd på ärliga reflektioner om mod, uthållighet

och hopp när grunden skakar. Publiken fick ta del av berättelser om ledarskap under press – från börsras och mediestormar till vardagens moraliska och mänskliga prövningar. Men också vad ekonomiska och humanitära kriser i världen gör med människor, och om världsekonomin har något att vinna på att fler människor tar sig ur fattigdom.

Deltagarna delade insikter om vikten av att stå stadigt, behålla empatin och hitta mening och vägar även när det blåser som starkast.

Församlingar som vill bli månadsgivare

PMU lanserar nu konceptet månadsgivarförsamling – ett initiativ för församlingar som vill vara med och göra skillnad i det globala missionsarbetet genom att fullgöra uppdraget med att utbreda Guds rike, också bland de mest utsatta.

Som månadsgivarförsamling väljer ni själva hur mycket ni vill ge varje månad, utifrån era egna förutsättningar. Er gåva går till systerkyrkors arbete för bland annat barn och unga – ett arbete som stärker liv, rättigheter och framtidstro.

Fyra gånger om året får ni ett missionsbrev att läsa upp i gudstjänsten. Där berättar våra

partner om hur situationen ser ut hos dem och hur ert stöd gör skillnad i deras arbete med att sprida Jesu kärlek.

Vill ni veta mer?

Kontakta PMU:s församlingskonsulent: per.lilja@pmu.se

27,9

Så många procent av världens barn lever i flerdimensionell fattigdom, som mäts utifrån olika aspekter exempelvis utbildning, hälsa och levnadsstandard. Källa: UNDP

Lugn shopping – ett välkomnande initiativ

Hur kan vi skapa en butiksmiljö där människor med olika funktionsvariationer känner sig trygga och sedda? Den frågan ställde sig Birgitta Bengtson, verksamhetschef på PMU Second Hand i Umeå. Svaret blev ett nytt koncept: Lugn shopping – en kväll i månaden då butiken anpassas för att möta särskilda behov.

– Jag har en anhörig med funktionsvariation och såg att det fanns en möjlighet att möta de här människorna utifrån deras förutsättningar, berättar Birgitta Bengtson.

Under Lugn shopping håller butiken extraöppet mellan 18.15 och 19.15. Då välkomnas max 20 föranmälda kunder åt gången, ljudnivån sänks och miljön anpassas för att vara så lugn och trygg som möjligt. Både personal och volontärer finns på plats för att skapa en varm och inkluderande atmosfär.

– Många jag mött blir låsta i miljöer med mycket folk och ljud. De tycker om att handla, men kan lätt bli stressade i stökiga sammanhang, förklarar Birgitta.

Responsen har varit överväldigande positiv. Flera besökare har uttryckt att de känt sig som VIP-kunder – något som värmer extra.

– Konceptet är fortfarande under utveckling, men hittills har det varit väldigt uppskattat. Ingen annan butik i Umeå erbjuder något liknande i dagsläget, men initiativet har fått stor uppmärksamhet i lokala sociala medier. Även om försäljningen gått bra, är det inte det som är det viktiga.

– Vi vill vara en butik där alla känner sig välkomna. Det är mycket värt att vi som butik, församling och rörelse får lyfta den här målgruppen och visa att vi ser dem.

Verksamhetschefen Birgitta Bengtson kom på idén när hon såg behovet hos sin egna anhörig.

SYNTS & HÖRTS I MEDIA

PMU I RADIO, TV OCH TIDNING

PMU Ö-vik i radio om secondhand-boom

P4 Västernorrland intervjuade Andreas Jacobsson, verksamhetschef i PMU:s butik i Örnsköldsvik, med anledning av rekordförsäljningen av secondhand i augusti. Han lyfte butikens värde och konkurrenskraft. PMU-butiken är både en lokal mötesplats för kunder och en social arbetsplats. Och när man handlar på PMU bidrar man till globala biståndsprojekt och lokala projekt som gör skillnad för människor.

– Det gör att folk känner ett mervärde att komma hit och få ge saker och vara en del av att hjälpa andra, menade Andreas.

PMU i Aftonbladet-debatt om biståndet

PMU och 26 andra civilsamhällesorganisationer protesterar mot regeringens plan att ta 10 miljarder från biståndsbudgeten till Ukraina – mer än hela biståndet till Afrika sammantaget. I debattartikeln lyfts att stödet till Ukraina bör finansieras utanför biståndsramen – för att inte drabba andra livsviktiga insatser. Biståndsminister Benjamin Dousa svarade att det handlar om nödvändiga prioriteringar och att "jag har inget hemligt pengatråd". Organisationerna replikerade: "om vapen kan köpas med lånade pengar, kan även civila stödinsatser finansieras så, eller med andra omprioriteringar i budgeten. Det är ett politiskt val – och ett val vi motsätter oss."

Kristna partnerröster från Palestina

Nashat Filmon från Palestinska Bibelsällskapet intervjuades i Dagen under sitt Sverigebesök. Och skrev sedan en krönika i tidningen Globalbar. Han väddjade för de kristna palestiniernas situation:

– Vi finns här. Vi tror, vi lider. Bibeln lär oss att om en del av kroppen lider, så ska hela kroppen lida, sa han till Dagen.

Lugn shopping lyfts i VK

Konceptet med Lugn shopping, initierat av PMU i Umeå, för personer med funktionsvariationer uppmärksammades i lokaltidningen Västerbottens-Kuriren. En kund berättar att hon brukar undvika affärer då hon får svårt att fokusera och ta beslut. Men Lugn shopping hos PMU har varit ett bra alternativ.

Läs mer om konceptet här!

NÄR TEKNIK RÄDDAR LIV

Internetuppkoppling finns inte överallt, men sms fungerar. Tack vare den tekniken så byggs ett fredligare samhälle i Kenya.

Ibland tänker vi kanske att det är sjuksköterskor och byggnadsarbetare som efterfrågas inom mission och bistånd. Elsa Linnéusson går fjärde året på sin civilingenjörsutbildning på KTH och har datateknik som sin specialgren. Hon har kunnat använda sin kompetens i en studie om tidiga varningssystem i Kenya.

– Jag ville iväg och göra något som behövdes på riktigt, säger hon.

PMU I SAMARBETE MED LINKÖPING, BOTKYRKA OCH ÖREBRO PINGST.

Elsa är den första på datateknikprogrammet som gjort en fältstudie så långt bort som i Kenya. Egentligen hade hon velat ha en kompis med sig, men ingen hakade på och då åkte hon själv.

– Egentligen visste jag väldigt lite innan. Jag har inte ens rest särskilt mycket.

Men man klarar mer än man tror, säger Elsa.

Early Warning and Response System är ett system för mobiltelefoner som är designat för att fungera i farliga kontexter med mycket korruption. När det inte går att lita på polisen kan människor i stället rapportera anonymt via sms till en mellanhand, när någon anar att fara är på gång.

Här kommer kyrkan in i bilden. PMU:s partner FPFK (Free Pentecostal Fellowship of Kenya) identifierar pålitliga personer som mottagare av sms:et och de avgör sedan om de ska gå vidare till polis och myndigheter med det som de får veta.

MEST RAPPORTERAS DET OM våld i hemmet och misstänkt planering för boskapsstölder. Det är vanligt med räder där unga män från en folkgrupp attackerar en annan by och folkgrupp, dödar människor och tar deras boskap.

– Det är unga män som dör. Det är söner och äkta män. Många människor längtar efter fred och de var väldigt glada att kunna vara med och förhindra attacker, via det här systemet.

Men det är förenat med livsfara att varna om sådana saker, att skvallra på sina egna. Just detta blev även en utmaning i Elsas fältstudie – att hitta sätt att göra intervjuer på utan att riskera att röja användarnas identitet.

– Jag gjorde aldrig flera intervjuer på samma ställe. Jag satt ofta i bilen och träffade människor, berättar hon.

ELSA TRÄFFADE BÅDE sådana som använder systemet för att varna, de som tog emot varningarna och myndighetspersoner. Det var inte helt lätt att komma som 21-årig tjej och få respekt.

– Det som räddade mig var min kompetens. Jag är duktig på programmering och jag ville ju hjälpa till med saker som jag kunde, säger hon.

Elsa fann att mycket fungerade bra och att människor var nöjda. Systemet användes och förhindrade strider. Det som efterfrågades var bättre återkoppling för den som rapporterar

PMU:s partner FPFK lanserar ett klimatprojekt i öknen Kalapata. Torka som leder till vattenbrist och matosäkerhet ökar risken för konflikter, inte minst där det redan finns sociala och etniska spänningar.

FPFK:s representant har mottagit två varnings-sms från två olika personer om samma händelse - 14 kossor har blivit stulna och risken för väpnad konflikt är därför överhängande.

Det blev många mil i bilen som också fungerade som kontor och plats för intervjuer. Här är Elsa tillsammans med FPFK:s projektledare David, Alex, och Daniel.

och också bättre statistik. Men det skulle kräva en app, och i dagsläget finns inga pengar för den teknikutvecklingen.

Väl tillbaka i Sverige har Elsa blivit lite av en kändis på KTH.

– Om jag är på en fest kan det komma fram folk och fråga om det är jag som är Elsa, och jag märker att jag inspirerar, att fler kan tänka sig att göra fältstudier.

ELSA HAR MED SIG många lärdomar från tiden i Kenya, inte bara när det gäller systemet med Early Warning and Response System. Att lära känna människor från en annan kultur och med andra förutsättningar har vidgat perspektiven.

– Det är väldigt mycket i Kenya som är annorlunda mot Sverige men det som är innerst inne i människan är likadant överallt, säger Elsa.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG

Välj mellan olika julklappar: skolgång, sjukvård, matpaket och rent vatten!

Ge bort årets viktigaste julklapp!

MATPAKET

Barn i akut hunger
Gaza, Etiopien, DR Kongo m.m.

Varje minut föds 35 barn till en tillvaro präglad av hunger – så ska det inte behöva vara!

I jul ger vi livsviktigt stöd till barn i akut nöd genom att dela ut matpaket i bland annat DR Kongo och Gaza. Vi arbetar också långsiktigt med nya odlingsmetoder i länder såsom Etiopien och Burkina Faso, så att familjer kan få bättre skördar trots ett allt torrare klimat. Dessutom är vårt arbete för fred och jämställdhet avgörande för att bekämpa hungern i världen.

För 190 kronor kan du ge ett barn i Gaza mjölkersättning – en gåva som gör verklig skillnad!

SJUKVÅRD

På Panzisjukhuset
DR Kongo

Panzisjukhuset byggdes i slutet på 1990-talet för att vara en plats där kvinnor skulle kunna föda sina barn i trygghet. Men i stället blev sjukhuset känt för att ta hand om kvinnor som blivit utsatta för sexuellt våld. Mitt i mörkret växte ett arbete fram som förändrat tusentals liv. Chefläkaren Denis Mukwege, mottagare av Nobels fredspris 2018, leder kampen för kvinnors rätt till kroppslig och mänsklig värdighet. På sjukhuset får kvinnor inte bara avancerad medicinsk vård – de får också hjälp att läka sina trauman, bygga en ny framtid och ställa förövre till svars. Här återfår kvinnor hoppet, styrkan och livsglädjen. För 125 kronor kan du ge en kvinna tio trygga nätter på Panzisjukhuset – tid för vila, omsorg och en chans att börja om.

SKOLGÅNG

för barns framtid
Sydsudan

I Sydsudan står framtiden stilla för många barn. Sju av tio barn går inte i skolan. I stället tvingas många arbeta för familjens försörjning eller gifts bort i ung ålder. Drömmen om att lära sig läsa, skriva och bygga en bättre framtid känns för många långt borta. En stor orsak är den stora bristen på skolbyggnader, lärare och undervisningsmaterial. Därför är PMU på plats och arbetar tillsammans med lokala partners för att ge fler barn möjlighet att börja skolan. Nya skolor byggs, lärare utbildas och barn får tillgång till det allra mest grundläggande – en bänk att sitta på, ett skrivhäfte och någon som tror på deras förmåga.

För endast 125 kronor kan du ge ett barn en hel termin i skolan.

Det är en gåva som förändrar liv – som ger hopp, framtidstro och möjligheten att själv forma sin framtid.

Du vet väl om att du kan köpa dina julklappar på pmu.se/julgava

HÄR BYGGS FRED MED KAFFE OCH FÖRTROENDE

FOTO: HANA WONDEMU/PMU

I ett land präglat av konflikter och etniska spänningar arbetar PMU:s medarbetare Yohannes Hailemariam och Miheret Tigistu för att bygga broar mellan människor. Genom interreligiösa samarbeten, traumabearbetning – och oväntade traditionella metoder som kaffe-ceremonier och försoningsritualer – skapas nya vägar mot fred.

TEXT: LINNÉA JIMENEZ

Yohannes har en livslång passion för humanitärt arbete och utveckling. I nästan 19 år var han verkställande direktör för PMU:s partnerorganisation EMWACDC i Etiopien, innan han tog steget in som nationell chef för PMU:s programavdelning i landet. I sin nuvarande roll leder han insatser för fredsbyggande och utveckling.

Miheret är controller och har 18 års erfarenhet av att arbeta med organisationer, kyrkor och trosbaserade aktörer. Sedan 2024 är hon anställd av PMU och har en stark tilltro till religionens roll i fredsarbete.

Båda har sett hur konflikterna påverkat samhällen i Etiopien – särskilt hur etniska spänningar och våld skapat djupgående trauman hos enskilda individer men också grupper. I regioner som Tigray, Oromia och Amhara vittnar mammor om en dubbel sorg.

– Äldre berättar hur de förlorat hela familjer. Kvinnor har blivit sexuellt utnyttjade. Samtidigt har ungdomar tvingats delta i våldet och själva begå övergrepp. Det är en sorg hos mammorna som inte ville se sina barn i kriget, säger Miheret.

GENOM PMU:S ARBETE i Etiopien får människor psykosocialt stöd och grupper hittar vägar framåt för försoning. En viktig metod är att samla religiösa ledare – kristna, muslimska och traditionella – i freds-kommittéer. Dessa ledare, som har stort förtroende i lokalsamhällena, medlar i konflikter och bidrar till försoning.

Yohannes berättar om ett starkt exempel från Oromia-regionen, där många unga män dragits in i rebellgrupper. Genom religiösa ledare har man lyckats nå fram till dem.

– Ledarna närmade sig rebellerna i hemlighet. I den här kulturen litar man mycket på religiösa ledare. De erbjuder en garanti: om de unga männen lade ner sina vapen och återvände till samhället,

”Det är mer än bara sociala samlingar – det blir sätt att läka.”

YOHANNES HAILEMARIAM

skulle de skyddas. Ingen skulle straffa dem.

Resultatet? Cirka 30 unga rebeller lämnade vid detta tillfälle skogen och återvände hem. Ett konkret exempel på hur tro och förtroende kan rädda liv.

Yohannes och Miheret lyfter också traditionella metoder som bidrar till fredsbyggande. En av dessa är den etiopiska kaffe-ceremonin – en ritual som samlar människor för samtal, skratt och stöd. Kaffet rostar, mals, bryggs och serveras gästerna åtföljt av lite snacks såsom popcorn.

– För äldre och kvinnor är kaffe-ceremonin en stor sak. De samlas, pratar om livet och hjälper varandra. Man får veta om någon är sjuk eller har ekonomiska problem. Då samlar de ihop resurser. Det skapar gemenskap och tillhörighet, berättar Miheret.

För många som drabbats av konflikt och trauma blir ceremonin ett sätt att återknyta band, läka och hitta tröst.

En annan metod är en traditionell försoningsritual där män från olika etniska grupper samlas under ett träd för att identifiera konfliktens kärna. Religiösa ledare medlar kring kompensation och åtgärder. Ritualen avslutas med att en ox slaktas – och sedan hoppar grupperna över oxens kropp från var sitt håll.

– Det betyder att ingen av oss kommer att hämnas. Det är en symbol för att vi nu är ett och samma folk, berättar Yohannes.

BÅDE YOHANNES OCH MIHERET uttrycker hopp om fred och försoning i Etiopien. Miheret menar att etiopier har ett gott hjärta och en stark kultur som främjar gemenskap och ömsesidig hjälp. Men behovet av globalt stöd och solidaritet är stort.

– Vi behöver stå upp för varandra som en global gemenskap. De som lever i fredliga samhällen, som i Sverige, bör stödja dem som lever i konflikt. Svenska mammor kan uppmuntra etiopiska mammor som lider, och ungdomar i Sverige kan stötta ungdomar som kämpar i Etiopien, säger Yohannes och avslutar med en vädjan.

– Var med och be för fred i Etiopien.

PMU
I SAMARBETE
MED SVENSKA
AMBASSADEN
ETIOPIEN.

Upplopp och politisk kris i Nepal

Under hösten i år drabbades Nepal av en djup politisk och social kris. Regeringens beslut att blockera 26 sociala medieplattformar väckte stark vrede bland unga. Med en medelålder på 25 år i landet mobiliserade ungdomar snabbt både fysiska och digitala protester. Demonstrationerna växte i omfattning och det förekom våldsamma konflikter mellan demonstranter och polis – över 70 döda, hundratals skadade och tusentals fångar rymde från fängelser. Protesterna riktade sig inte bara mot censuren, utan även mot korruption, nepotism och brist på framtidstro. FN har för-

dömt våldet och uppmanat till dialog. Premiärminister KP Sharma Oli avgick i september och i oktober utsågs Sushila Karki, till tillförordnad premiärminister – den första kvinnan på posten. Utnämningen skedde genom ett unikt samarbete mellan armén och demonstranterna via den digitala plattformen Discord. Krisen har satt Nepal i globalt fokus och väckt frågor om demokrati, yttrandefrihet och ungas roll i samhällsförändring. PMU:s partner vädjar om bön för landet i denna tid av fortsatt osäkerhet:

– Be för vår fortsatta demokrati och att den nya regeringen ska arbeta för att få ett slut på korruptionen. Be också om beskydd och vägledning för oss och vår fältpersonal. Be även för de myndighetskontor och lokalsamhällen som har drabbats av våldet, säger Dhana Lama, direktor på United Mission of Nepal.

LYDIA KORSGREN

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

FOTO: JONAS FÄLLSTEN/PMU

Kriget kröp nära under Första hjälpen-kurs i Ukraina

Med stöd av PMU och vår lokala partner Edobro genomfördes en Första hjälpen-kurs i Ukraina – en insats som blev starkt präglad av den verklighet deltagarna lever i. Bara timmar innan kursstart hade både deltagare och medverkande väckts av krigslarm och tvingats söka skydd i skyddsrum.

Under kursen fortsatte krigets allvar att göra sig påmint.

– Övningarna fokuserade på livräddande insatser vid skott- och bombskador – som att stoppa kraftiga

blödningar, hantera bortsprängda lämningar och behandla kulhål. Det som i en svensk kontext kan kännas avlägset, var här en nödvändig kunskap för att överleva, säger Jonas Fällsten, PMU-medarbetare som var på plats.

Kursen är en del av ett större program som PMU och Edobro driver, med finansiering av Svenska institutet (SI), för att stärka civilsamhällets aktörer i Ukraina – människor som varje dag lever med krigets konsekvenser nära inpå.

Medina visar vägen till förändring

I centrala Etiopien har en långvarig väpnad konflikt präglat livet för flerbarnsmamman Medina och hennes samhälle. Trots flera försök från myndigheter och organisationer att medla fred, var det först när PMU:s partner YBCEDO engagerade kvinnor och unga i fredsprocessen som en verklig förändring skedde.

Medina deltog i programmet där kvinnor från olika grupper i konflikt fick utbildning, möttes över gränser, byggde relationer och tog fram gemensamma handlingsplaner för fred. Genom att påverka män och unga i konflikt bidrog Kvinnorna påverkade männen och

använde sina nätverk för att dämpa våldet och sprida fred. De insåg att de kunde göra skillnad.

Därefter ville de göra något åt problemet med tvångs-äktenskap. Under konflikten hade kidnappningar av unga flickor ökat. Trots att detta är förbjudet enligt nationell lag, fortsätter traditionella sedvänjor att möjliggöra kidnappningar och påtvingade äktenskap.

Genom kvinnornas påverkansarbete har nu en regional lag införts som bötfäller alla inblandade – från kidnappare till

Medina

familjer och religiösa ledare. En viktig seger för flickorna och deras chanser i framtiden.

Vem låg bakom förändringen?

– Det var såklart jag! Vi kvinnor måste ta plats, säger Medina med självklarhet.

Kunskapen från fredsprogrammet har satt djupa spår. Nu vet Medina och de andra kvinnorna att de är en kraft att räkna med.

Skanna QR-koden för att läsa mer.

LÄTTAR BÖRDA		7	OTÄCKA TYSKAR		LÄTER SMÅLL		1	OKÄND JOHN	UTAN VÄNNER	ÄR OFTA LJUVA	8		
			GAMMAL VOLVO							ÄGA			
SKALLAR					SYRET + GRUND-ÄMNET					DUCKA			
GJORDE EFTER-LEVANDE					SÄGS TILL KÄRO					OFTA TILL-SAMMANS MED SKUR	MISS-TÄNK		
			GRÄVER DJUPA HÅL								GIRADE		
DUM-BURK								FINNS FAST HAN INTE SYNS				ÄR OFTA EN GÖTE-BORGARE	SVARA
													SPORRA
SNO			I MOBILEN			HÄST-MAT			KVAR-LÄTENS-KAP			PUH-VÄN	9
						DÖTT			OST				
PÅHITTAD VERK-LIGHET			KAN MÅTT GÖRA LEDIG-HETENS					VAR BRÖDEN		KAN AN-SIKTE VARA ENBÄRS-SPRIT			
INNUTI	KOLONI-LOTTEN			FRAM PÅ FIDO				KUNGLIG JORD-EGENDOM		ANTILOP			ARABISKT FURSTEDÖME
								DIADEM		BLIR MAN PÅ STRAND			
HÄST-TANT				NUMMER			SÖNDER					SON AV NOA	
				OM & OM & OM IGEN			FJÄSKANDE					DROTTNING	
HAR GÜNDE GJORT		3											SA KON
							PÅGOTLAND						
BLÅSES	PER-OLOF				TALLRIKARNA					NÄRKES APOSTEL			6
	VID GOD IDÉ				KORREKT SVAR PÅ TEST					TRÄD			
					LINGON						EN SKOG-MAN		
					TRASIG						FLINA		
SKA EMIL GÖRA					GÖR MAN I HAMN			MÄRD-DJUR					TOOM!
					ICKE GODKÄNT								
DET GÅR			I TOAN							DIAKONI & SJUKHUS			10

Så är du med och tävlar

Du måste inte skicka in hela krysset. Fyll bara i tävlingskuipongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort eller i mejl. Skicka till: PMU, Box 151 44, 167 15 Bromma. Eller till: info@pmu.se Märk kuvertet eller ämnesraden "PMU-krysset". Senast den 14 februari 2026 vill vi ha ditt svar.

Det vinner du

Vi drar tre vinnare som får den nya bordskalendern från Herregud & Co som säljs av Livris.

Obs! Följ QR-koden för att se lösningen som publiceras efter den 15 februari 2026.

Ordet som bokstäverna i korsordet bildar: KORSORDSKONSTRUKTÖR: ANDERS PARSMO

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Mejladress: _____

Genom att fylla i talongen godkänner du att vi skickar information om vårt arbete och att vi hanterar dina personuppgifter i enlighet med GDPR. Läs mer på pmu.se/villkor/hantering-av-personuppgifter/

**FÖRETAG
MED SOCIALT ANSVAR**

 Orangia AB
Webbdesign - E-handel - Reklam

 **Larssons
BYGGSERVICE AB**
www.larssonsbyggservice.se

 PAUJON
Bygg & Installation

Vill ditt företag vara med och ta ansvar för en bättre och mer rättvis värld genom att stötta PMU:s arbete? Hör av dig till pmu@info.se så berättar vi mer.

**MISSA INGA
VÄRLDSNYHETER!
GLOBALBAR.SE**

PRENUMERERA PÅ TIDNINGEN ELLER
PÅ NYHETSBRIVET SOM ÄR GRATIS.

**GLOBALBAR
MAGAZINE**
- EN ANNAN BILD AV VÄRLDEN

FRÅN 88 KR
PER MÅNAD

FOTO: JOSH ESTEY

Låt ditt arv förändra världen

Tre frågor om testamenten till PMU:s kommunikations- och insamlingschef Johanna Litsgård Lebourne

1. Brukar människor testamentera till PMU - och varför gör de det?

– Ja, det händer att vi får gåvor genom testamenten, och varje gång är det något alldeles särskilt. Det visar på ett djupt förtroende. Många som testamenterar till PMU har varit trogna givare under lång tid, och väljer att fortsätta göra skillnad även efter sin bortgång. Det är både rörande och inspirerande.

2. Vad händer med det som PMU får in genom ett arv?

– Oavsett om det handlar om pengar, bostäder, värdepapper eller andra tillgångar, så förvaltar vi gåvan med stor respekt. Vi ser till att arvet blir en resurs som

hjälp människor i utsatthet – ofta under lång tid. Ett arv är ofta en större gåva som kan användas strategiskt i våra projekt, där behoven är som störst. På så sätt gör testamentet skillnad långt efter att det skrivits.

3. Är det svårt att prata om testamentesgåvor?

– Det kan kännas känsligt, eftersom det berör livets slutskede. Men jag ser det som något vackert. Att det man har byggt upp under livet kan få fortsätta göra gott. Många upplever det som meningsfullt att veta att deras livsverk kan bli till välsignelse för andra, även efter att de själva gått vidare.

Johanna Litsgård
Lebourne

Vill du veta mer om hur du kan testamentera till PMU?

Skanna QR-koden eller besök: pmu.se/testamentera

När världen brinner – låt julens budskap bli handling

Regnet smattrar mot fönstret, löven lyser i rött och orange, och mörkret kommer allt tidigare om eftermiddagarna. Vi tänds ljus, börjar tänka på advent och ser fram emot julen – en tid av värme, gemenskap och hopp.

Men samtidigt som vi förbereder oss för en välsignad och fridfull jul, lever många människor i världen i svår utsatthet. Var femte barn växer upp i krig eller konflikt, och över 120 miljoner människor är på flykt – fler än någonsin sedan andra världskriget. Varje dag dör tusentals små barn av fattigdom, och våldet skördar liv varje minut.

På PMU bär vi en dröm om att det rike Jesus talade om – ett rike av fred, rättvisa och kärlek – ska få ta mer plats här på jorden. Vi längtar efter att ljuset ska nå dem som lever i mörker. Att människor som bokstavligt talat vandrar i dödsskuggans dal ska få känna att Gud är nära, att han inte överger oss, utan vill ge oss framtid och hopp.

Den här drömmen delar vi med vårt nätverk av församlingar i Sverige och samarbetspartner runt om i världen. Det tar sig många olika uttryck. I Ukraina jobbar vi tillsammans för att till exempel hjälpa barn att hantera sina trauman från kriget. Genom lek, samtal och trygghet får de hjälp att bearbeta sina upplevelser. I Zimbabwe utvecklar vi odlingsmetoder för att säkerställa att människor har mat att äta, trots klimatförändringarna. I Filippinerna ger vi förtryckta minoriteter möjlighet att ta sig ut ur utanförskap och fattigdom. Och i Kenya fortsätter vi kampen mot skadliga traditioner som kvinnlig könsstympning, och för att flickor ska ha samma förutsättningar som pojkar att gå i skolan.

Julens budskap om fred och hopp blir ännu viktigare när världen är i kris, och vi behöver leva ut budskapet i både ord och handling. Den här julen ber vi särskilt för våra medmänniskor i samarbetsländer som drabbats av

krig och konflikt. Som i Israel och Palestina, där kriget har slagit hårt mot civila, inte minst barn. Många har förlorat sina nära, och bär på djupa sår. Mitt i detta kaos står våra samarbetspartner troget kvar – de gör vad de kan, både i akuta insatser och i det långsiktiga arbetet. Våra trossyskon ber också omvärlden att be för en rättvis och hållbar fred.

I Bibeln beskrivs Jesus – den efterlängta Messias – som Underbar i råd, Veldig Gud, Evig Fader och Fridsfurst. Vi längtar efter honom, fridens furste, särskilt nu. När vi i jul sjunger om Betlehem och frid på jorden, vill vi också be för världen som den ser ut i dag. Tillsammans med våra partner vill vi vara en röst för hopp – både i det heliga landet och på andra platser där människor kämpar mot fattigdom och orättvisa. Vi drömmer om en framtid där vapnen tystnar, och där profeten Jesajas ord blir verklighet: ”De skall smida om sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar. Folken skall inte lyfta svärd mot varandra och aldrig mer övas för krig.”

Hoppas du vill drömma tillsammans med oss, men också engagera dig. Sätten är många. Du kan be och ge, men också ta varje tillfälle att sprida hopp i din egen vardag, till dem du möter. Tillsammans kan vi leva i ordet från Johannes 1:5: ”Ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.”

Niclas Lindgren
Direktor, PMU

Tidningen PMU ges ut av Pingstmissionens utvecklingssamarbete.

Ansvarig utgivare:
Niclas Lindgren.

Redaktör: Linnéa Jimenez.
Redaktion: Linnéa Jimenez, Eva Nordenstam von Delwig, Johanna

Litsgård Lebourne, Niclas Lindgren, Lydia Korsgren, Towe Mikmar.

Omslag: PMU/Linnéa Jimenez.

Produktion: PW Design.
Tryck: Stibo Complete.
Upplaga: 38 786 exemplar.
E-post: redaktion@pmu.se
Webb: www.pmu.se
Ansvarig utgivare ansvarar

för innehållet i tidningen. Redaktionen ansvarar ej för obeställt material.

PMU:s huvudkontor:
Box 151 44, 167 15 Bromma
08-608 96 00
08-608 96 50 (fax)

Vårgårda biståndscenter:
PMU, Skattegårdsgatan 1,
447 91 Vårgårda, 0322-66
87 60, 0322-62 37 39 (fax)

PMU är de svenska pingstförsamlingarnas biståndsgemenskap. PMU arbetar tillsammans med församlingar och samarbetspartner i 110 insatser i 27 länder.

Stöd oss regelbundet – bli månadsgivare!

Som månadsgivare skapar du förutsättningar för att människor i fattigdom ska få chans till ett värdigt liv och redskap att själva förändra sin situation. Din månatliga gåva dras via

autogiro. Enkelt och bekvämt för dig och ovärderligt för oss.

SÅ BLIR DU MÅNADSGIVARE:
Registrera dig med bank-id på pmu.se/manadsgivare eller kontakta oss

för att få en anmälningstalong. **Telefon: 08-608 96 00**
Mejl: info@pmu.se
Fyll i talongen med dina person- och bankuppgifter och skicka den till oss.

Skanna QR-koden

**90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL**
Pg 90 00 50-6

Duka med hjärtat i jul

Ge bort årets viktigaste julklapp - MÄTTNAD!

Varje minut
föds 35 barn in
till ett liv i hunger.
Alla barn har rätt
till mat, trygghet
och omsorg.

I JUL KAN DIN OMTANKE BLI LIVSVIKTIG FÖR BARN I AKUT HUNGER

SWISH: 9000506 PG: 900050-6
Märk din gåva med "MÄTTNAD"

BLI MÅNADSGIVARE IDAG!
pmu.se/manadsgivare